

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

BiebLab

Gefuseerd naar de toekomst

Jaarverslag 2023

Inhoud

Voorwoord	1
-----------	---

Organisatieverslag 2023	3
De Bibliotheek Gooi+	3

Jaarverslag Raad van Toezicht	5
In gesprek met Gerard Groten	7

Inhoudelijk jaarverslag 2023	9
Gefuseerd naar de toekomst	9

Bibliotheken	10
Hoe doen onze vestigingen het?	10
Third places in ontwikkeling	11
In gesprek met Karin van Werven	14

Leesoffensief	15
Boekstart in de kinderopvang	15
De Bibliotheek op School	16
Programmering jeugd	16
NIEUW! Doe je Digiding	16
StudyShare	17
NIEUW! Jongerenpanel	17
Young go loud	17
In gesprek met Oscar Jalink	20
Project VoorleesExpress	21
In gesprek met Riet van der Steeg	24

Een leven lang leren voor iedereen	25
Informatiepunt Digitale Overheid	25
Digivaardige inwoners	26
NIEUW! Digivitaler	26
Taal	27
In gesprek met Knut Bouwman	30
Democratisering & burgerschap	31
Duurzaamheid	31
Lezingen	31

Voorwoord

Ik ben trots op alles dat de Bibliotheek Gooi+ in het jaar na de fusie heeft weten te bereiken. We hebben grote stappen gemaakt op het gebied van Boekstart in de kinderopvang, we zijn er meer op uit gegaan, hebben mensen geïnformeerd en vermaakt en een luisterend oor en een fijne plek geboden. En ondanks alle interne veranderingen na de fusie zijn we ook gestart met nieuwe dingen. Workshops over allerlei digitale zaken, Digivitaler om mensen ook op gezondheidsgebied digitaal vaardig te maken, een Jongerenpanel (al heel lang een wens!) en Doe je Diging. Het was een vol maar succesvol jaar, dat we met een goed gevoel afsloten tijdens onze kerstbijeenkomst waar we 200 van onze (vrijwillige) medewerkers mochten ontvangen.

‘Kortom we gaan gefuseerd naar een mooie toekomst!’

Ondertussen worden er ook landelijk grote stappen gemaakt. We werden afgelopen jaar zelfs genoemd in de troonrede van 19 september 2023: ‘Ook wil het kabinet de openbare bibliotheek op zoveel mogelijk plaatsen (...), als plek waar mensen kunnen lezen, leren en elkaar ontmoeten.’ Laten we hopen dat we daar de komende jaren verder aan kunnen werken. Landelijk, maar vooral lokaal.

Marian Buvelot
Directeur-bestuurder Bibliotheek Gooi+

Marian Buvelot
Directeur-bestuurder
Bibliotheek Gooi+

De Bibliotheek Gooi+

In dit verslag vind je de verantwoording van de afspraken met de 6 gemeenten; Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Huizen, Laren en Wijdere, waarvoor Bibliotheek Gooi+ sinds 2023 werkt als gefuseerde organisatie. In beeld en cijfers. Beiden geven een goede indruk van de prestaties op het gebied van onze speerpunten. We pretenderen echter in dit verslag niet volledig te zijn.

Bibliotheek Gooi + heeft 9 vestigingen in deze 6 gemeenten: Bussum, Eemnes, Huizen, Laren, Loosdrecht, Muiden, Muiderberg, Naarden en Nederhorst den Berg. De formatie bestaat uit 64 (part-time) medewerkers en 270 vrijwillige medewerkers.

De opdracht die we aan onszelf hebben gesteld in ons meerjarenbeleidsplan 2021 – 2024 is om Bron van persoonlijke ontwikkeling voor iedereen te zijn. Hiermee willen we voldoen aan onze 5 kerntaken en voldoen aan de eisen en functies van de Bibliotheekwet en het bibliotheekconvenant 2020-2023.

- Kennis & Informatie
- Educatie & Ontwikkeling
- Ontmoeting & Debat
- Lezen & Literatuur
- Kunst & Cultuur

Ontwikkelingen

Het afgelopen jaar stond in het teken van de tot stand gekomen fusie tussen bibliotheek Gooi en meer en bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum. Nadat eind 2021 een intentieverklaring werd getekend voor een fusie werd 2022 een jaar van voorbereiding. Doel van de fusie: twee goed functionerende bibliotheken kunnen door middel van een efficiënte(re) aanpak uitvoering geven aan de grote maatschappelijke opdrachten waar zij – naast hun reguliere taken – voor staan. Om hier goed uitvoering aan te kunnen geven werken we vanuit een nieuw organisatie-model waarin in plaats van de vestigingen drie inhoudelijke teams (en daarmee ook onze diensten & doelgroepen) centraal staan. Team basisvaardigheden en sociaal domein, Team Jeugd en team Volwassenen en Young Adults.

Het eerste jaar hebben we ook hard gewerkt aan onze interne organisatie. Natuurlijk moesten we elkaar leren kennen, golden er soms nieuwe regels en afspraken. Maar er kwam ook een nieuwe accountant en administraties (denk aan financieel, HRM en automatisering) werden in elkaar geschoven. Daarnaast was er ook extra aandacht voor cybersecurity.

Ondertussen gingen wij verder met onze speerpunten:

- Alle kinderopvanglocaties een Boekstart in de kinderopvang
- Alle scholen een 'de Bibliotheek op school'
- Nog meer samenwerken met partners
- Ondersteuning bieden op alle leefgebieden binnen het Informatiepunt Digitale Overheid
- Een interessant en uitdagend aanbod voor mensen die zich willen blijven ontwikkelen
- Informatie bieden over actuele onderwerpen zoals duurzaamheid
- Verder werken aan toekomstbestendige bibliotheekgebouwen: third places

Vrijwilligers

Onze organisatie had in 2023 270 vrijwilligers, zonder wie we ons werk niet zouden kunnen doen en die op verschillende gebieden werkzaam zijn. In de directe dienstverlening als gastvrouw of heer, digi - en taalmaatjes en bij cursussen, taalcafés, VoorleesExpress, Bibliotheek aan huis en Studyshare. Om een instelling te blijven die aantrekkelijk is voor vrijwilligers zijn we in 2023 gestart met de voorbereidingen voor het vrijwilligerskeurmerk: Vrijwillige inzet goed geregeld. Zo werken we aan uitbreiding van opleidingsmogelijkheden, manieren om onze waardering te tonen en starten we een vrijwilligerspanel.

Ondernemingsraad

Na de fusie werd een nieuwe Ondernemingsraad samengesteld uit de voormalige leden van de ondernemingsraad van bibliotheek Gooi en meer en bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum. Zij zijn vol vertrouwen en in goede samenwerking met elkaar en de directeur-bestuurder van start gegaan. Dit jaar namen zij veel besluiten over onderwerpen die in de nieuwe organisatie goed geregeld moeten zijn voor de medewerkers, zoals een nieuwe methode voor het houden van jaargesprekken.

Resultaten samengevat

Het gaat goed met de bibliotheek. Het ledenaantal is gemiddeld gestegen met 2,5% en het aantal bezoekers met 10%. Hier en daar zijn er natuurlijk verschillen te zien, waarover meer te lezen valt in het inhoudelijke jaarverslag. Onze activiteiten werden goed bezocht en er werden heel veel vragen beantwoord in ons Informatiepunt Digitale Overheid. We hebben mooie resultaten bereikt binnen het Leesoffensief samen met de scholen en kinderdagverblijven, 56% van de kinderdagverblijven heeft een Boekstart in de kinderopvang en er zijn steeds meer scholen met een Bibliotheek op school. We hebben onze contacten met verschillende partners uitgebreid en met het voortgezet onderwijs verstevigd om ook ontleding bij jongeren tegen te gaan en te werken aan hun mediawijsheid.

Opening CoderDojo
Huizen

Lezing
Suzanna Jansen
Laren

Opening
duurzaamheidskast
Bussum

IDO Pop-up
Blaricum

Jaarverslag Raad van Toezicht

In voorbereiding op de fusie is een nieuwe Raad van Toezicht samengesteld die in 2023 is gestart. Deze is samengesteld uit leden van het voormalige bestuur van bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum en de Raad van toezicht van Bibliotheek Gooi en meer.

Vergaderingen

In 2023 heeft de Raad Van Toezicht 6 keer vergaderd. De jaarstukken, ontwikkelingen van third places in Huizen en Bussum en een nieuw reglement voor de raad stonden op het programma. Ook hebben zij een deelgenomen aan een Workshop Cultuur & Ondernemen. Dit om invulling ten aanzien van het nieuwe reglement te bepalen. Hoe gaan we met elkaar om en geven we op een goede manier invulling aan de Code Cultural Governance? Ook waren zij aanwezig bij de kerstbijeenkomst met alle medewerkers en vrijwilligers.

Toeziethoudende rol

De raad van toezicht toetst de beleidsvorming – en uitoefening door de directeur-bestuurder. Daarnaast is er toezicht van de raad op het beleid en het resultaat van de organisatie via bespreking van tussentijdse cijfers en beschikbare rapportages.

Samenstelling

Liesbet Tijhaar (voorzitter), Gerard Groten, Bert Boertje, Paul van de Kerkhof, Willem Luijter en Erwin Wolters.

In gesprek met Gerard Groten

Raad van Toezicht Bibliotheek Gooi+

Wat is jouw achtergrond?

Ik studeerde rechten in Nijmegen. Daar was na mijn studie geen werk te vinden dus kwam ik terecht in Den Haag en daarna bij de NS, waar ik lang heb gewerkt. Arbeidsvoorwaarden en onderhandelen zijn een beetje de rode draad door mijn arbeidsverleden. Ik ben nu onafhankelijk voorzitter van een pensioenfonds (dat heeft echt mijn hart gestolen, het is een interessant en belangrijk onderwerp) en zit in een adviescollege over de rechtspositie van politieke ambtsdragers.

Ik ben getrouwd en heb twee zonen. Ik kwam ooit in het Gooi te wonen doordat mijn vrouw ging werken bij de gemeente Bussum. Ik heb, nu ik ouder ben de tijd om dingen te doen die ik belangrijk vind.

Ik ben graag maatschappelijk actief met een voorkeur voor onderwijs of cultuur. Vandaar mijn rol als toezichthouder bij Bibliotheek Gooi+.

Wat is jouw rol als toezichthouder van de Bibliotheek Gooi+?

Je let op of de dingen goed gaan en probeert wanneer nodig of gevraagd advies te geven. Ik heb verstand van organisaties, P&O en van zaken als governance, daarin probeer ik waar nodig en gevraagd de Bibliotheek Gooi+ te ondersteunen. Ook heb ik veel ervaring in onderhandelen, wat van pas kan komen tijdens bepaalde trajecten.

Wat is jouw band met de bibliotheek?

In Nijmegen kwam ik er om te studeren, daar stond de verwarming aan en kon je rustig zitten naast de zwervers die er hun roes uitsliepen.

In de bibliotheek Bussum schreef ik mijn afstudeerscriptie en ik heb er ook nog een tijd kranten gelezen. En nu leen ik er boeken of kom ik er om iets nieuws te leren.

Ik ga voor de rvt-vergaderingen natuurlijk naar alle bibliotheken, ook naar Eemnes. Dat vind ik echt een super locatie! Daar is het echt heel fijn om te komen, een fijne en mooie ruimte en dat je tot 00.00 boeken kunt lenen past helemaal bij deze tijd.

Wat zie je als belangrijkste ontwikkeling van Bibliotheek Gooi+?

Dat we geëvolueerd zijn van een plek waar je een boek leende naar een plek met informatie, waar iedereen digitale hulp kan vinden en waar je altijd nieuwe dingen kunt leren.

Ik denk dat het belangrijk is - nu in de wereld van vandaag de ruimte om elkaar te willen begrijpen steeds kleiner is - er plekken zijn waar we elkaar kunnen vinden en begrijpen, de bibliotheek is zo'n plek.

Deze nieuwe rol, waarin de overheid ons graag ziet, versterkt ook de behoefte aan third places waar binnen we met meer organisaties samenwerken. De third place is een

belangrijke basis voor de nieuwe bibliotheek. Ik denk dat het belangrijk is - nu in de wereld van vandaag de ruimte om elkaar te willen begrijpen steeds kleiner is - dat er plekken zijn waar we elkaar kunnen vinden en begrijpen, de bibliotheek is zo'n plek. Een plek van iedereen. Daarnaast maak ik me echt zorgen over de ontleding. De bibliotheek is een belangrijke schakel in het offensief om de ontleding tegen te gaan.

De bibliotheek in een zin:

Een ontmoetingsplek voor iedereen.

Gerard Groten
Raad van Toezicht

Gefuseerd naar de toekomst

In de komende hoofdstukken vind je een weergave van al onze activiteiten in 2023 in tekst, beeld en cijfers. 2023 was het jaar waarin we als gefuseerde organisatie op weg gingen naar de toekomst. Omdat we in voorgaande jaren onze cijfers als verschillende organisaties anders bijhielden en verantwoorden is het hier en daar lastig om de vergelijking met 2022 te laten zien. Daarom doen we dat niet overal.

Hoe doen onze vestigingen het?

De bibliotheek als plek waar mensen kunnen lezen, leren en elkaar ontmoeten. Zo noemde onze koning het. En dat gebeurt. De meeste van onze bibliotheken worden steeds vaker bezocht. En niet alleen door leners, juist door mensen die komen voor een cursus, om te studeren of werken, of om de krant te lezen.

Op plekken waar we een gebouw delen met andere organisaties worden we ook bezocht door diegenen die eerder minder of niet in de bibliotheek kwamen. Die plekken stijgen het meest in bezoekers en op die plekken waar we samen met andere de ruimte delen worden onze activiteiten ook het beste bezocht. Dat zien we in Eemnes en in Naarden. Echte third places.

Ook Bussum blijft stijgen in bezoekersaantallen, daar hebben we dan ook een A1-locatie met meer potentie.

Op plekken waar we stand alone zijn en niet dichtbij een centrum of in een woonwijk vol kinderen lopen de bezoekersaantallen helaas iets terug. Conform het landelijke beeld. En daar waar bibliotheken dichtbij zijn is het ledenpercentage van de gehele gemeente hoog (Gooise Meren: 40%)

	Eemnes	GM - Bussum	GM- Muiden	GM- Muiderberg	GM - Naarden	Huizen	Laren nh	WDM- Loosdrecht	WDM- Nederhorst den Berg	Totaal / gemiddeld
Ledentotaal	2.522	14.730	1.482	452	1.669	11.627	3.115	3.076	785	39.458
Tov 2022	+ 2%	+10%	+7 %	-5%	-2%	+8%	-27%	-3%	-2%	+2,5%
Jeugd	1.717	10.278	1.171	365	1.306	7.877	1.905	2.378	629	27.626
Volwassenen	805	4.452	307	83	363	3.750	1.210	698	156	11.824
% lid inwoners	26%	44%	27%	15%	9%	28%	27%	32%*	14%	25%
Openingsuren	104	51	34	49	36	43	67	36	21	441
Bezoekers	264.853	381.348	25.926	37.824	70.731	122.978	80.000	34.111	24.728	1.073.642 (incl. dBos)
Tov 2022	+40%	+9%	-12%	+7%	+10%	-13%	+9%	-3%	-2%	+14%
Uitleningen	48.808	257.817	24.948	5.861	28.590	216.186	48.946	40.460	14.076	707.625 (incl. dBos en instellingen)
Tov 2022	+6%	gelijk	+10%	+11%	-1%	-2%	-7%	-7%	+5%	+3%

Let op! In Laren lijkt het aantal leden flink gedaald. Echter door een systeemfout werden duizend leden ineens uitgeschreven. Dit is inmiddels hersteld. In werkelijkheid is het aantal met 4% gedaald.

21% van de inwoners van Blaricum is lid van de bibliotheek in Huizen of Laren.

* Percentage leden Wijdmeren: 16%

GM = Gooise Meren
WDM = Wijdmeren

Third places in ontwikkeling

Impactanalyse Berenschot: ‘Een bibliotheektransformatie heeft een positieve uitwerking op het aantal activiteiten, leden en bezoeken.’

In 2023 zijn er – na jaren lang lobbyen - grote stappen gemaakt in Bussum. De gemeente heeft ons opgenomen in haar cultuurnota en het belang van een plek als de bibliotheek in Bussum als third place onderschreven. Met een busreisje naar Cultura Ede en Huis van Eemnes hebben we laten zien wat er mogelijk is met een third place. Er is een gezamenlijk onderzoek gestart naar het toevoegen van functies aan de locatie op de Brinklaan. Om te komen tot een “cultuurstrip” wordt er met diverse potentiële partners gesproken. Ook is er een impactanalyse van het plan gemaakt door bureau Berenschot. We hopen dat we uiteindelijk samen een echte third place voor Bussum kunnen ontwikkelen. Waar echt elke inwoner zich kan blijven ontwikkelen door kennis, lezen, literatuur, debat, mooie ontmoetingen en natuurlijk cultuur. Het gebouw is er aan toe. Om de bezoekers tot die tijd zo fijn mogelijk te ontvangen en om ons Informatiepunt Digitale overheid goed uit te blijven voeren hebben we de vestiging een klein beetje opgefrist en een ruimte toegevoegd waar je ook privacygevoelige spreekuren kunt houden. De echte problemen die zo’n verouderd gebouw met zich meebrengt zijn daarmee niet opgelost.

Ook in Huizen hebben we grote stappen gezet onderweg naar een third place bibliotheek. We hebben partners, de raad en anderen geïnformeerd samen met Aat Vos over het belang van zo’n plek en in 2023 de voorbereidingen getroffen voor de inhuizing van de Vrijwilligerscentrale Huizen en een verdergaande samenwerking met de Speeltoeek. Er zijn kleine aanpassingen gedaan in de vestiging. Om die totdat we een volwaardige third place hebben in te richten voor het bibliotheekwerk anno 2024. Een betere plek voor het Informatiepunt Digitale Overheid en meer gezellige plekken om te verblijven met een boek, je laptop of tijdens een gezellige ontmoeting. Ondertussen treffen we de voorbereidingen om met de gemeente verder in gesprek te gaan over een volwaardige third place; met iets te eten en drinken, meer ruimtes om cursussen en spreekuren te houden, een collectieplan van deze tijd en meer partners in huis. Een bibliotheek klaar voor de toekomst.

Aat Vos
Architect

Leesoffensief

Om laag-geletterdheid al vroeg tegen te gaan zetten we vol in op samenwerking met kinderdagverblijven en scholen. Een bijzonder aandachtspunt dit jaar was daarnaast intensivering van de samenwerking met het voortgezet onderwijs om ook de ontleding bij de jongeren tegen te gaan.

Wie leest, leert de wereld! Waarom is het belangrijk om je kind of tiener aan te moedigen om te lezen? Het maakt een groot verschil in het leven van kinderen en jongeren of ze lezen of niet. Want lezen is noodzakelijk voor leren, zeker het leren op school. Wie goed leest en verhalende en informatieve teksten begrijpt, kan kennis opdoen en zich ontwikkelen. Gaat het alleen om kennis? Nee, verhalen en gedichten helpen je kind en tiener ook om zich beter in te leven en om meer begrip te hebben voor anderen. Zo komen zij beter mee in de samenleving.

BoekStart in de kinderopvang

In 2023 zijn er 12 nieuwe BoekStarts in de Kinderopvang geopend. Alle kinderopvanglocaties van Koningskinderen en de SKBNM hebben inmiddels een BoekStart in de kinderopvang gekregen. Dit hebben we gevierd met een aantal openingen. Want hoe fijn is het dat we samen met deze partners een stevig offensief vormen tegen laaggeletterdheid. Inmiddels heeft 56% van alle locaties in ons werkgebied een BoekStart.

Overzicht BoekStarts in cijfers per gemeente

	Blaricum	Eemnes	Gooise Meren	Huizen	Laren nh	Wijdmeren	Totaal
Nieuw!			2	10	1		12
Aantal op totaal	1/6	2/3	29/37	13/18	1/7	2/14	48/ 85

Wat is Boekstart in de kinderopvang? De bibliotheek ondersteunt met een aantrekkelijke voorleesplek in de kinderopvang, een collectie boeken, deskundigheidsbevordering voor pedagogisch medewerkers, betrekken van ouders en een voorleesplan waardoor (voor)lezen een vaste plaats krijgt op een locatie.

Opening BoekStart
De Woelwaters

Naarden

Opening BoekStart
Koningskinderen

Bussum

De Bibliotheek op School

In 2023 hebben we met 7 scholen een overeenkomst of een intentieverklaring getekend om een Bibliotheek op school te starten. We zijn volop bezig met de opstart. 27% van de scholen in ons werkgebied heeft een Bibliotheek op school.

Opening dBos
De Linde

Loosdrecht

Overzicht dBossen per gemeente

	Blaricum	Eemnes	Gooise Meren	Huizen	Laren nh	Wijdmeren	Totaal
Nieuw of getekend!	3 (2024 open)		2 (2023 open)	2 (2023 open)			7
Aantal op totaal	3/4	0/5	4/21	3/14	0/5	6/10	16/ 59

Wat is de De Bibliotheek op school (dBos)? Niet elk kind heeft een bibliotheek dichtbij of ouders die met je naar de bibliotheek gaan. Daarom is het belangrijk ervoor te zorgen dat alle kinderen de mogelijkheid hebben boeken te lenen. Met de Bibliotheek op school slaan onderwijs, bibliotheek en gemeente de handen ineen en komt er dagelijks aandacht voor leesplezier en mediawijsheid op school én thuis. De bibliotheek helpt op basisscholen en middelbare scholen om deze doelen te bereiken. Dat doen we met deskundige lees/mediaconsulenten, met inspirerende boeken en met een digitale lees- en leeromgeving.

Programmering jeugd

Ook dit jaar namen scholen en kinderdagverblijven weer veel programma's af uit ons aanbod. Niet alleen leesbevorderingsactiviteiten, zoals themacollecties of introductiebezoeken aan de bibliotheek, maar ook mediawijsheid (digitaal letteren) en kunst & cultuur aanbod. Programma's als Botje Bij (digitaal letteren voor de jongste

kinderen in het basisonderwijs) en Eefje Donkerblauw (kleuren leren) waren net als groepsruilen erg populair. Ook themacollecties vinden gretig aftrek, rond bijvoorbeeld de feestdagen, seizoenen, eten en drinken en ziek en gezond. Ook organiseerden we activiteiten voor individuele kinderen in de vestigingen. Zoals voorstellingen tijdens de Nationale Voorleesdagen en een voorstelling in Huizen tijdens de Kinderboekenweek.

Overzicht aantal afgenomen programma's

	Blaricum	Eemnes	Gooise Meren	Huizen	Laren nh	Wijdmeren	Totaal
Afgenomen programma's en activiteiten	29	121	721	232	104	399	1.606
Bereikte kinderen	451	3.350	20.421	4.068	2.068	11.744	42.102

NB: In Eemnes, Gooise Meren en Wijdmeren komen scholen veel groepsruilen. In Laren in mindere mate. Dat zorgt voor een extra hoog aantal keren dat kinderen door ons bereikt worden.

Voortgezet onderwijs

In 2023 hebben we onze banden met de scholen binnen het voortgezet onderwijs aangetrokken. Met resultaat. Er is met drie scholen een (her)nieuw(d)e samenwerking gestart (College De Brink, St Vitus College en Yuverta) waarmee nu 7 van de 12 scholen in ons werkgebied een samenwerking met ons hebben. Al deze scholen doen mee aan alle leerlingen lid en komen op klassenbezoek. Bij Yuverta Naarden voeren we een uitgebreider programma uit met onder andere Doe je Digiding.

NIEUW! Doe je Digiding

'Doe je digiding!' is een online lesomgeving voor jongeren rondom de digitale overheid. Hiermee leren leerlingen hoe ze zelfstandig hun digitale overheidszaken regelen. Denk aan je studiefinanciering aanvragen en je belastingaangifte doen voor je bijbaantje. We hebben dit jaar voor het eerst 4 workshops gegeven aan 60 leerlingen bij Yuverta.

StudyShare

Elke dag wordt er veel gestudeerd en samen aan projecten gewerkt in met name onze vestigingen in Bussum, Eemnes en Huizen. Tijdens de examenperiode organiseerden we weer StudyShare. Vrijwilligers zorgen er dan voor dat de examenleerlingen ongestoord kunnen studeren in een speciaal daarvoor vrijgemaakt lokaal. In Bussum waren er 130 leerlingen aan het studeren en in Huizen (waar het voor het eerst was) 15.

Young go loud

Dit jaar waren we aanwezig op het jongerenfestival van Bussum Cultureel: Young go Loud. We speelden Dungeons & Dragons. Onze 2 spelers enthousiasmeerden 55 jongeren om mee te doen.

NIEUW! Pilot Jongerenpanel

Om jongeren beter te betrekken bij de bibliotheek zijn we als pilot in samenwerking met ProBiblio een jongerenpanel gestart in Bussum. Het jongerenpanel is uitgezet in de bibliotheek, via de socials en op scholen. In 2023 had het panel 10 leden die dat jaar 4 keer bij elkaar zijn gekomen. Niet alleen de echte lezers – die je zou verwachten – maar ook jongeren die voor andere dingen naar de bibliotheek komen. Resultaten voor Bibliotheek Gooi+ waren; input op de tijdelijke herinrichting van de bibliotheek in Bussum en een filmavond. Wij zijn heel blij met deze groep jongeren, die in de toekomst vaker advies zullen geven aan de bibliotheek en zelf activiteiten gaan organiseren. Zij maken het gemakkelijker samen deze moeilijk te bereiken doelgroep te benaderen.

Dit schreef ProBiblio erover:

In gesprek met jongeren over lezen en de bibliotheek, hoe doe je dat? Bibliotheek Gooi+, de Bibliotheek Schiedam, ProBiblio en Young Inspiration organiseerden 3 keer een pizzasessies met jongeren om hun ideeën te horen.

In 3 creatieve sessies – inclusief pizza – verzamelden we de blik van 22 jongeren op boeken, lezen en activiteiten van de bibliotheek. De groep bestond uit zowel lezers als niet-lezers met diverse achtergronden, interesses en opleidingsniveaus. In de sessies haalden we met jongeren op wat zij van de bibliotheek, boeken en lezen vinden. We legden programma's van de bibliotheken voor en spraken over wat je op scholen kunt organiseren om de bibliotheek onder jongeren bekender te maken.

Een aantal highlights:

Leren: Jongeren komen naar de bibliotheek voor huiswerk of om boeken te lenen. Stille studieplekken zijn fijn, en boekentips door leeftijdsgenoten nodigen uit om vaker te lezen.

Ontmoeten: de bibliotheek kan ook een ontmoetingsplek zijn, dan willen jongeren graag een 'chille' jongerenvloer met horeca, groen en muziek, waar je ook mag praten en hangen.

Activiteiten: activiteiten in de bibliotheek zijn bij jongeren niet bekend, organiseer ze met jongeren en laat hen ook de promotie doen.

Samenwerken: bereik jongeren via partners zoals scholen, jongerencentra, sportclubs of festivals. Door een jongerenraad of jongerenteam werk je meer structureel samen met jongeren.

Young go loud
Bussum

Oscar Jalink
Coördinator Yuverta Naarden

In gesprek met Oscar Jalink

Docent Engels - Coach - LOB - Coördinator Gooi+ van Yuverta Naarden

Wat is jouw achtergrond, hoe kwam je bij Yuverta terecht?

Voor ik Engels ging studeren werkte ik in een grote mediatheek op een VMBO/HAVO/VWO in Eindhoven. De mediatheek was feitelijk een in-house dependance van de centrale bibliotheek; die ervaring heb ik meegenomen toen ik als docent Engels bij Yuverta Naarden aan de gang ging. Naast mijn werk als docent ben ik een aantal jaar coördinator Taalbeleid geweest. Veel aandacht ging toen naar leesvaardigheidsbevordering. In die tijd werd het mij al duidelijk dat die bevordering niet haalbaar is zonder aandacht voor leesplezier. Toen ik, na door post-covid bijna twee jaar niet gewerkt te hebben, de kans kreeg om als een soort re-integratie klus een project te starten, heb die kans direct gebruikt om mijn ervaring uit de mediatheek in te zetten en de samenwerking met de bibliotheek te zoeken. Doel: leesplezier op de kaart zetten! Dat ik graag “out of the box” denk en werk levert van beide kanten leuke ideeën op.

Wat doet Yuverta met de bibliotheek?

De school is te klein om een fysiek uitleenpunt te vestigen; daarom heb ik gezocht naar een constructie die het toch mogelijk zou maken alle leerlingen toegang tot titels te geven. Alle leerlingen hebben een device; door ze allemaal in één klap bijna automatisch lid te maken van de bieb hebben ze via dat device direct toegang tot e-books en luisterboeken. Verder werken we aan gelegenhedscollecties en zoeken we mogelijkheden om, ook voor de moderne vreemde talen, collecties samen te stellen. Aan het begin van het schooljaar bezoeken we de bieb klassikaal zodat leerlingen leren en ervaren wat er (letterlijk en figuurlijk) te halen is. We halen workshops de school in waarbij gast-docenten van de bieb mooie boeken presenteren, tips en trucs delen mbt mediawijsheid, leerlingen wegwijs maken in het gebruik van de “digitale overheid”, en nog meer. We zijn nu al aan het plannen voor het volgende schooljaar. Daarnaast gaan we concepten verkennen als gamifying en escaperooms; beiden om leerlingen uit te dagen leeskilometers te maken.

“ Door de aandacht voor leesvaardigheid en leesplezier halen onze leerlingen betere resultaten, zijn ze beter voorbereid op de vervolgopleiding en staan ze de rest van hun leven sterker in de schoenen. ”

Wat is de meerwaarde daarvan voor Yuverta?

Goed kunnen lezen is essentieel om mee te kunnen komen met school, werk en samenleving. Door de aandacht voor leesvaardigheid en leesplezier halen onze leerlingen betere resultaten, zijn ze beter voorbereid op de vervolgopleiding en staan ze de rest van hun leven sterker in de schoenen. Met goede slagingspercentages en minder uitval op de vervolgopleiding zetten we Yuverta neer als een school die de leerlingen werkelijk goed voorbereidt op “later”.

De bibliotheek als professionele partner op het gebied van leesbevordering in een zin?

In samenwerking nieuwe, onverwachte en creatieve ideeën verkennen om leesplezier op de kaart te zetten; door dit te doen werken we op twee fronten tegelijk: leesvaardigheid en leesplezier: het een versterkt het ander. Zo ook voor de samenwerking tussen de bibliotheek en de school; de winst ligt werkelijk overal!

Project VoorleesExpress

In 2023 is de VoorleesExpress weer uitgerold over de zes gemeentes vanuit een extra subsidie. Een extra methode om al vroeg te beginnen met het tegengaan van taalachterstand in gezinnen waar zo'n achterstand dreigt. Dit zijn zowel NT1 als NT2 gezinnen, daar waar Nederlands dus de eerst gesproken taal is en die waar Nederlands niet de moedertaal is. Een vrijwillige voorlezer komt 20 keer voorlezen in een gezin om zo het voorlezen onderdeel te maken van de dagelijkse routine. Daarom worden ouders er vanaf het eerste moment bij betrokken. De voorlezers gaan ook minimaal een keer met het gezin naar de bibliotheek. Wanneer het gezin nog geen lid is, dan schrijven we de kinderen direct in.

De basisscholen fungeren bij dit project als belangrijkste professionele doorverwijzer. Zij melden gezinnen bij ons aan en als wij een gezin in de vestiging krijgen checken we bij hen wat hun ervaring met een gezin is.

In 2023 waren er 50 vrijwilligers actief voor de Voorlees-Express, waarvan 7 coördinatoren.

Resultaten 1 juli 2023 – 31 december 2023
Aantal gezinnen waaraan is voorgelezen

	Blaricum	Eemnes	Gooise Meren	Huizen	Laren nh	Wijdmeren
Gezinnen	11	4	19	16	9	8

ZomerExpress
Huizen

Riet van der Steeg
Vrijwilliger bij VoorleesExpress

In gesprek met Riet van der Steeg

Vrijwilliger bij de VoorleesExpress

Wat is jouw achtergrond en waarom ben je vrijwilliger voor de VoorleesExpress?

Ik heb bijna 40 jaar in het kleuter en basisonderwijs gewerkt. In Amsterdam, Zwolle en de laatste jaren in Almere. In Almere niet alleen voor de klas maar ook als intern begeleider. Mijn professie ligt bij het jonge kind in de basisschool.

Sinds 2016 ben ik met pensioen. Ik ben niet meteen op zoek gegaan naar vrijwilligerswerk. Er was weer tijd om lekker te haken, fietsen, wandelen en lezen. In mijn werkzame leven was ik al een fervent bezoeker van de bibliotheek. Zowel voor mezelf als voor school. Zodoende werd mijn belangstelling gewekt voor de VoorleesExpress.

Voorlezen is heel belangrijk voor de taalontwikkeling en woordenschat en om mooie verhalen en avonturen te beleven. Maar het uitgangspunt van de VoorleesExpress is om ouders – en meestal is het de moeder - mee te nemen in het proces om zelf plezier te hebben in voorlezen. In andere culturen is dit niet altijd gebruikelijk. Omdat taal en goed kunnen lezen zo belangrijk zijn voor je resultaten bij tal van andere vakken op de basisschool. Zelf plezier hebben in lezen en je kennis te vergroten.

Voorlezen is heel belangrijk voor de taalontwikkeling en woordenschat en om mooie verhalen en avonturen beleven.

Hoe is dat geregeld bij de bibliotheek?

Iris is begeleider van de VoorleesExpress, haar spreek ik regelmatig en zij zorgt ook dat ik bijzondere prentenboeken kan lenen. Zij initieert ook bijeenkomsten met de andere vrijwilligers. Hier kunnen we ervaringen uitwisselen, elkaar tips geven en van elkaar leren.

Mieke is coördinator en maakt de afspraken met het gezin. Als je tegen dingen aanloopt binnen het gezin dan kun je een beroep op haar doen.

Wat betekent dit voor de gezinnen waar je komt?

Ik heb al in 5 verschillende gezinnen voorgelezen. En de resultaten zijn divers. Het is van belang goede afspraken te maken om te zorgen dat je niet een soort oppas bent. Bijvoorbeeld over het telefoongebruik, de ouders zijn soms wel een half uur naar boven om te bellen. Maar ik heb ook hele positieve ervaringen. Dat ouders zelf met de kinderen naar de bibliotheek gaan of boeken uit de kringloopwinkel halen. Wat helpt is om samen met de moeder spelletjes te spelen. Je komt in een gezin en bouwt met sommigen een band op. Maar soms is het lastig als je ziet dat ouders hun kinderen pressen om mee te doen en naar me te luisteren. Als de periode van voorlezen afloopt probeer ik het ook los te laten en hoop ik dat de ouders het zelf oppakken.

Een leven lang leren voor iedereen

Ons motto is om te zorgen dat we voor iedereen een bron voor persoonlijke ontwikkeling zijn en iedereen daardoor een leven lang kan blijven leren. Met hulp en informatie voor wie dat nodig heeft, met als doel zelfredzaam te maken. En met inspiratie en interessante, actuele thema's voor iedereen die zich wil blijven ontwikkelen.

Informatiepunt Digitale Overheid

Het informatiepunt Digitale Overheid is er in 2023 op uit gegaan. Omdat niet iedereen naar de bibliotheek komt of kan komen zijn we dit jaar voor het eerst naar plekken in de wijk gegaan. Met deze IDO pop ups, die we in 2023 al 31 keer hielden op diverse locaties, treffen we veel mensen die normaal niet naar de bibliotheek komen. We houden ze in wijkcentra, ouderencentra, op informatiemarkten en bijvoorbeeld in een Kringloopwinkel.

De spreekuren van Humanitas zijn uitgebreid, nog extra in de periode rond de belastingaangifte. Samen met al onze in huis spreekuurpartners kunnen we niet

alleen elke vraag over de landelijke instanties goed beantwoorden, maar wanneer nodig ook direct en warm doorverwijzen naar hulp. Dat kan ook een digivaardigheidscursus van de bibliotheek zijn om te zorgen dat iemand zich zelf digitaal kan redden.

We hebben veel mensen blij gemaakt met onze hulp bij IDO-vragen. Zo blij dat een mevrouw onze vestigingscoördinator ten huwelijk vroeg en er al heel wat chocola en bloemen werden gebracht. Dat is natuurlijk helemaal niet nodig – we doen gewoon ons werk – maar wel ontzettend leuk. Het meest blij zijn we ermee dat we weer zoveel mensen hebben kunnen helpen.

Uit de registraties blijkt dat 52% van de mensen met een IDO-vraag 65 jaar of ouder is, 43% tussen 25-65 jaar en 2% jonger dan 25 jaar. 30% van de vragers had Nederlands als tweede taal (NT2). De meeste vragen gingen over hulp bij computers/smartphones, gevolgd door DigiD en Belastingaangifte/toeslagen. Naast vragen over overheidsdiensten kwamen er veel vragen over andere instanties en hulp bij online diensten (bijv. banken en OV). De resultaten van Bibliotheek Gooi+ sluiten aan bij het landelijke beeld.

Aantal beantwoorde IDO vragen

	Eemnes	Gooise Meren	Huizen	Laren nh	Wijdmeren	Totaal
IDO vragen beantwoord door de bibliotheek of een (spreekuur)partner	184	471	372	169	193	1.389 (950 vragen beantwoord door bibliotheekmedewerkers)

De beantwoording van IDO vragen en de registratie daarvan is gekoppeld aan een vestiging. Dat wil niet zeggen dat mensen uit onze dorpen, zoals Blaricum, zonder vestiging geen vragen hebben gesteld.

Tijdens service-uren kan iedereen met IDO-vragen terecht in alle vestigingen en servicepunten, én dagelijks (ma-za) telefonisch via onze Helpdesk. Hulp is dus altijd dichtbij en ruim bereikbaar.

Enkele voorbeelden van IDO-vragen en geboden hulp:

- DigiD-aanvraag samen met de klant gedaan en de volgorde van vervolgacties uitgelegd.
- Kom ik in aanmerking voor huurtoeslag? Samen de website toeslagen.nl bekeken en toegelicht.
- Hoe kan ik een aanvraag doen voor Noodfonds Energie? Uitleg gegeven over het invullen, wat de klant aangaf zelf te kunnen. Ook gewezen op het formulierensprekuur van Humanitas.
- Vragen over leren e-mailen en bijlages meesturen. Uitleg gegeven en geïnformeerd over onze cursussen en digi-maatjes.
- Klant op weg geholpen met zijn nieuwe telefoon, waarvan hij niet goed wist hoe het werkte. Geïnformeerd over het spreekuur van Seniorweb.
- Mevrouw wilde eigenlijk een afspraak met de gemeente voor verlenging rijbewijs, maar toen bleek dat ze eerst een gezondheidskeuring nodig heeft door haar leeftijd. Samen de vervolgstappen doorgenomen, alle informatie voor haar opgeschreven en ze is dankbaar naar huis gegaan.
- Uitleg gegeven over het inloggen op de site van Woningnet.

In 2023 schaften we 2 bakfietsen aan. Om ons Informatiepunt Digitale Overheid te promoten, maar om ook met al onze andere activiteiten erop uit te gaan! Naar markten bijvoorbeeld.

Digi-vaardige inwoners

Ons doel is om te zorgen dat elke inwoner digi-vaardig genoeg is om mee te kunnen komen in de maatschappij. Daarom organiseren wij cursussen vanaf de basis van het leren computeren, Klik & Tik tot het werken met je

Ik heb tegen mezelf gezegd, nu moet je het gewoon gaan doen!’ (over deelnemen aan de workshop)

DigiD, Digisterker. Omdat onze Digimaatjes – die vragen een op een beantwoorden – veel verschillende vragen krijgen die meer uitleg behoeven en dit soort vragen ook als IDO vraag naar voren komen zijn we gestart met verschillende thema workshops. In korte workshops leer je bijvoorbeeld meer over hoe je je wachtwoorden op orde krijgt of hoe je mappen kunt maken op de computer. Deze digivaardigheids cursussen en workshops bieden we niet alleen in onze vestigingen aan maar ook bij diverse wijkcentra.

Cijfers digi-aanbod

Aantal geholpen mensen met:	Blaricum	Eemnes	Gooise Meren	Huizen	Laren nh	Wijdmeren	Totaal
Digisterker	3	1	12	6	1		23
Klik & Tik			18	19			37
Digimaatjes		2	34	12	2	12	62
Workshops		12	11	8	1	10	42

IDO Pop-up
‘t Kwetternest in Muiden

NIEUW! Digivitaler

Ook de zorg wordt steeds digitaler. Daar lopen veel mensen tegenaan die digitaal niet vaardig zijn. Door middel van diverse workshops - over bijvoorbeeld het Patiëntenportaal van het ziekenhuis en de huisarts - zijn we in 2023 gestart met Digivitaler om ook deze digitale gezondheidsvaardigheden te trainen.

Super! Ik wil het zelf kunnen doen. Ik heb zelf geen kinderen of kleinkinderen aan wie ik het kan vragen. Fijn dat ik ergens terecht kan.

Cijfers workshops Digivitaler

	Blaricum	Eemnes	Gooise Meren	Huizen	Laren nh	Wijdmeren	Totaal
Aantal workshops	2	2	8	4	2	2	20
Aantal mensen getraind		9	30	5	2	7	53

Taal

De bibliotheek heeft goed in kaart naar wie we kunnen doorverwijzen wat betreft het non formeel leren van taal. Daarvoor hebben we ook goed contact met bijvoorbeeld de consultants Inburgering en Participatie bij de gemeenten, met Versa Welzijn, Gilde Samenspraak, coördinatoren van de taalcafés, Regio Gooi en Vecht en Stichting Lezen en Schrijven.

We zorgen er met een taalprofessional in huis voor dat onze eigen taalcafés en de taalmaatjes in Wijdmeren hulp bieden die kwalitatief op orde is en dat de continuïteit van deze hulp gewaarborgd wordt. Partners ondersteunen we met advies. De taalcafés, zowel die van onszelf als die van onze partners, worden goed bezocht.

Leuke voorbeelden van wat ons eigen non formeel taal-aanbod - waarbij taalvrijwilligers en taalvragers samenkomen – oplevert:

- Een taalmaatje heeft vanuit haar vroegere werk als loopbaancoach een taalvrager aan werk geholpen
- Contact voor taalhulp gaat in het dorp ook via de buurvrouw, die weer kennissen heeft... dus contact leggen voor hulp gaat ook regelmatig via die informele weg
- Een taalvrager is, mede via hulp van een taalvrijwilliger (hulp was verzoek van consultant Inburgering en participatie van Wijdmeren) geslaagd voor zijn theorie-examen vrachtwagen.
- Goed contact kan ook zorgen voor passend vrijwilligerswerk voor de taalvrager, bijvoorbeeld voor een mevrouw die kunstgeschiedenis had gestudeerd in Syrië. Zij kon meelopen in een museum, en later in kasteel Sypsteyn.

Cijfers taalaanbod

Aantal	Eemnes	Bussum	Muiden	Huizen	Wijdmeren	Totaal
Meeleesclubs		14				14
Bezoekers		64				64
Taalcafé door derden	42	46		40		128
Bezoekers	1432	597		604		2633
Taalcafé in eigen beheer			28		72	100
Bezoekers			156		493	649
Taalmaatjes					22	22
Unieke taalvragers (deelnemers)					182	182

Werk zoeken voor Oekraïners
Eemnes

NetWERK – werkzoeken voor Oekraïners - was afgelopen jaar in Eemnes, Huizen, Bussum en Naarden.

Excursie Taalcafé
naar Muiderslot

Knut Bouwman
Coördinator Humanitas

In gesprek met Knut Bouwman

Coördinator Humanitas

Wat is je achtergrond, hoe kwam je bij Humanitas terecht?

Ik ben bij Humanitas Thuisadministratie terecht gekomen via een kennis die vroeg of ik coördinator bij Humanitas wilde worden. Ik ben hierop ingegaan maar in eerste instantie als gewone vrijwilliger omdat ik wilde weten wat de thuisadministratie precies inhield. Na ongeveer een jaar ben ik weer gevraagd coördinator te worden en toen heb ik ingestemd. Dat is nu ongeveer negen jaar geleden. Mijn achtergrond is filosofie, dat heb ik gestudeerd aan de UvA.

Wat doet Humanitas met de bibliotheek?

Humanitas is in de bibliotheken - Bussum, Eemnes, Huizen en Laren - aanwezig met een formulierenspreekuur. Hier kunnen mensen zonder afspraak binnenlopen voor hulp of advies rondom een formulier, bijvoorbeeld het aanvragen van een DigiD of hulp bij het invullen van de belastingaangifte. In de periode rond de belastingaangifte zijn we er daarom zelfs iets vaker.

De bibliotheek is voor ons het perfecte platform om mensen met administratieve en/of financiële vragen te bereiken en te helpen.

Wat is de meerwaarde hiervan voor Humanitas?

De meerwaarde hiervan is voor ons dat we laagdrempelig kunnen werken en op die manier aan vroegsignalering kunnen doen. Mensen hebben vaak de neiging veel te lang te wachten met het zoeken naar hulp bij financiële problemen.

Kun je de bibliotheek als partner beschrijven in een zin?

De bibliotheek is voor ons het perfecte platform om mensen met administratieve en/of financiële vragen te bereiken en te helpen.

Democratisering & burgerschap

In 2023 zijn we gestart met aandacht voor het onderwerp democratisering & burgerschap. Veel burgers zijn kritisch op de overheid of vinden het lastig informatie op waarde te schatten. De bibliotheek heeft een neutrale positie en kan informatie duiden voor de burgers.

In 2023 organiseerden we een Regenboogdebat (27 bezoekers) in Loosdrecht samen met Gooi- en Vecht Inclusief en een debat voor de Provinciale Staten Verkiezingen (85 bezoekers) samen met de gemeente Eemnes en verscheidene discussieavonden met buurtplatform KTV in Naarden met onderwerpen als verkeer en deelmobiliteit en groen in de wijk. Er zijn in Huizen twee Tegenlicht meet-ups geweest met als thema Stem van de Natuur en Maak het Simpel.

Duurzaamheid

Al een aantal jaren hebben we aandacht voor het – blijvend actuele – thema duurzaamheid. Naast de bestaande energiesprekuren op verschillende vestigingen en themacafés met een aan duurzaamheid gerelateerd thema hebben we de samenwerking met WattNU verstevigd, zij organiseerden verscheidene succesvolle informatieavonden (met 50 en 97 bezoekers) en samen met hen vulden we een (duurzaamheids)kast met boeken rond het thema duurzaamheid in Bussum.

Lezingen

In 2023 waren er ook literaire lezingen. Sander Schimmelpenninck (185 bezoekers) kwam op bezoek in Bussum in de Wilhelminakerk. Een avond vol interessante discussies. Meesterverteller Kader Abdolah (72 bezoekers) hield een liederrijke lezing in het Brinkhuis in Laren net als Adriaan van Dis (207 bezoekers), ook was er een lezing rondom het thema Oekraïne in Loosdrecht.

Cijfers aantal lezingen per gemeente

	Eemnes	Gooise Meren	Huizen	Laren nh	Wijdmeren	Totaal
Aantal lezingen	1	3	1	2	2	9
Bezoekers	28	196	34	279	21	558

Meet-up Tegenlicht VPRO
Huizen

WattNu, alles over isoleren
Bussum

Sander Schimmelpenninck
Bussum

Er was weer veel te leren, zien en beleven....

250.000e bezoeker
Eemnes

CoderDojo
Huizen

Voorleesontbijt
Bussum

Voorleeswedstrijd
Laren

Themacafé Limes
Bussum

Mantelzorg winnaar
Laren

Opening Ouders&Co St. Vitus
Bussum

StudyShare
Eemnes

Peutermarkt
Huizen

NetWERK
Naarden

Nationale Voorleesdagen
Loosdrecht

Zomerpicknick
Laren

Voorlezen Wereldnatuurfonds
Huizen

Repaircafé
Loosdrecht

Peutervoorlezen
Laren

Lezing Nhung Dam
Bussum

